

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет

ECTS – ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ
Спеціальна освіта
Логопедія
(МАГІСТР)

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника – сучасний конкурентоспроможний освітній та науково-дослідницький центр міжнародного рівня, потенціал якого впливає на розвиток регіону та формування людського капіталу.

Наша місія:

Освіта – надання якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців;

Наука – формування сучасного дослідницького університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації;

Регіон – спрямування освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону.

Університет акредитований за найвищим, IV рівнем акредитації.

Рейтинги університету:

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника займає високі позиції у міжнародних та вітчизняних рейтингах ЗВО.

1 позиція в рейтингу «Найкращі виші Івано-Франківська та Івано-Франківської області»

4 позиція в рейтингу «Найкращі виші західного регіону України»

5 позиція в міжнародним рейтингом SciMago Institutions Rankings

5 позиція в рейтингу «Найкращі класичні університети України»

10 позиція у Рейтингу ЗВО за показниками бази даних SciVerse Scopus

10 позиція в рейтингу «Top Universities in Ukraine 2023»

11 позиція в рейтингу «ТОП-200 Україна 2023»

14 позиція у рейтингу Webometrix Ranking of world's university

Освітні програми:

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника здійснює підготовку фахівців за 7 спеціальностями фахового молодшого бакалавра, 82 спеціальностями та освітніми програмами рівня бакалавра, 70 спеціальностями та освітніми програмами рівня магістра, 25-ма спеціальностями підготовки докторів філософії, 18-ма спеціальностями підготовки докторів наук, веде плідну науково-дослідну та інноваційну діяльність. За весь час своєї діяльності у закладі вищої освіти було підготовлено понад 140 тисяч фахівців.

Університет підтримує тісні зв'язки з багатьма науковими та навчальними закладами світу, зокрема США, Азії і ЄС. Реалізує 13-ть безкоштовних магістерських програм подвійних дипломів з провідними університетами Республіки Польща.

Університет є членом міжнародних консорціумів:

Європейська асоціація університетів (2010 р.);

Консорціум Варшавського та українських університетів (2006 р.);

Міжнародний консорціум університетів (2015 р.);

Консорціум університетів Балтійського регіону та України (2015 р.);

Велика хартія університетів «Magna charta universitatum» (2018 р.);

Європейський університетський альянс EDUC (European Digital UniverCity) (2022 р.);

Міжнародний консорціум космічних університету UNIVERSEN (2022 р.)

Консорціум ORCID-Україна (2022 р.)

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Активно розвивається мережа співпраці з іноземними партнерами: підписано більше 80 угод про співпрацю з університетами і організаціями з різних країн світу.

НАУКОВА РОБОТА

Наукова інфраструктура університету представлена 23 навчально-науковими центрами, Міжнародним науковим центром “Обсерваторія”, Національним контактним пунктом програми ЄС Горизонт – 2020 за напрямком “Нанотехнології, сучасні матеріали та передові сучасні виробництва”, Науковим парком “Прикарпатський університет”, Ботанічним садом, Дендропарком “Дружба”, Науковою бібліотекою, 2 міжвідомчими лабораторіями, 10 науковими лабораторіями та Центром колективного користування науковим обладнанням. В університеті функціонує спільна навчально-наукова лабораторія фізики магнітних плівок з Інститутом металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України, яка має статус Національного надбаня України.

МІЖНАРОДНІ ПРОЄКТИ

Грантові проєкти університету:

У спішно реалізовується більше 10 міжнародних проєктів, зокрема в межах грантових програм ERASMUS+, транскордонної співпраці «Польща-Україна», «Україна-Румунія», USAID, UNIDO, фонду «Відродження», Twinning «Україна-Великобританія», DAAD.

Найбільшими проектами є: Державний інвестиційний проект «Будівництво Міжнародного центру зустрічей студентської молоді України і Республіки Польща (селище Микуличин Івано-Франківської області)» та проект «Міжнародний науковий центр “Обсерваторія” на горі Піп Іван” (г. Піп Іван, Чорногірський хребет, Карпати).

У 2023 р. університет вперше переміг у грантовому конкурсі програми «Горизонт Європа» і починає реалізовувати проект «Розширення можливостей EDUC для інклюзивного розвитку Європейського дослідницького простору» (EDUC-WIDE).

Університет щороку реалізовує освітні, наукові та інфраструктурні грантові проекти, розвиваючи свій науковий потенціал, удосконалюючи навчальний процес та впливаючи на розвиток регіону.

Структура Університету:

11 факультетів – факультет іноземних мов, факультет психології, факультет математики та інформатики, економічний факультет, фізико-технічний факультет, факультет фізичного виховання та спорту, педагогічний факультет, факультет філології, факультет історії, політології і міжнародних відносин, факультет природничих наук, факультет туризму;

4 інститути – Навчально-науковий юридичний інститут, Навчально-науковий інститут мистецтв, Коломийський навчально-науковий інститут (м. Коломия), Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки, 1 коледж – Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Інші структурні підрозділи – Навчально-науковий центр якості надання освітніх послуг та дистанційного навчання, інформаційно-обчислювальний центр, спортивно-оздоровчий комплекс “Смерічка”, 2 музеї, стадіон “Наука”, спортивний комплекс “Олімп”.

В університеті працює 75 кафедр, освітній процес забезпечують 825 штатних науково-педагогічних працівників. У складі штатних працівників налічується 176 докторів наук, професорів (21 % від загальної кількості) і 532 кандидатів наук, доцентів (65 %). Викладачі та студенти одні з перших в Україні розпочали протестні акції, які переросли у Революцію Гідності. Героєм Небесної Сотні став студент філософського факультету Роман Гурик, “Герой України” (по смертю).

За всіма спеціальностями та рівнями освіти в університеті навчаються 15 702 студенти (4 922 – за державним замовленням і 10 780 – за контрактом), крім того, наукові ступені здобувають 532 аспіранти та 19 докторантів.

Сьогодні університет реалізовує низку соціально-відповідальних проектів спрямованих на покращення умов роботи для працівників, умов та якості навчання для здобувачів освіти.

Керівник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (ректор) – Цепенда Ігор Євгенович, доктор політичних наук, професор.

Підготовку фахівців зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» за спеціалізацією 016.01 Логопедія здійснює кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти. Серед науково-педагогічних працівників кафедри 4 доктори наук, 5 професорів, 9 кандидатів педагогічних наук, доцентів, які мають понад 5 років науково-педагогічного стажу у ЗВО III–IV рівня акредитації та є визнаними фахівцями у галузі дошкільної і спеціальної освіти.

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти м. Івано-Франківськ, вул. С.Бандери 1 (каб. 302)

Викладацький склад:

1. Лисенко Неллі Василівна
2. Недільський Степан Андрійович
3. Потапчук Тетяна Володимирівна
4. Кирста Наталія Романівна
5. Мацук Людмила Олександрівна
6. Чупахіна Світлана Василівна
7. Круль Лариса Миколаївна
8. Борин Галина Василівна
9. Лазарович Надія Богданівна
10. Марчій-Дмитраш Тамара Михайлівна
11. Скоморовська Ірина Анатоліївна
12. Кравець Надія Степанівна
13. Марченко Інна Сергіївна
14. Матішак Маріанна Василівна
15. Захарасевич Наталія Володимирівна
16. Незамай Мар'яна Ігорівна

РОЗДІЛ 2

ОСНОВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ, СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

У освітньому процесі використовуються різні методи та форми навчання здобувачів: вступні, тематичні та підсумкові, інтерактивні лекції, лекції-практикуми, лекції-диспути, практичні, семінарські і лабораторні заняття, діалоги, тренінги, ділові ігри, конференції, колективні, індивідуальні та групові консультації, технології проєктної діяльності а також різноманітні види поточного та підсумкового контролю знань.

Основними формами організації освітнього процесу є: навчальні заняття, самостійна робота здобувачів, практична підготовка, контрольні заходи.

- **Навчальні заняття.**

До основних видів навчальних занять відносяться: лекції, семінарські, практичні, індивідуальні заняття, консультації.

Навчальні заняття – лекція; семінарське; практичне; лабораторне; індивідуальне заняття; консультація.

Лекція – це основна форма проведення навчальних занять у закладі вищої освіти, призначена для засвоєння теоретичного матеріалу.

Лабораторне заняття – це форма навчального заняття, при якому здобувачі під керівництвом викладача особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Практичне заняття – це форма навчального заняття, при якій викладач організовує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованих завдань.

Семінарське заняття – це форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези та презентації виступів на підставі індивідуально виконаних завдань.

Індивідуальне заняття проводиться з окремими здобувачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей. Індивідуальні заняття проводяться, як правило, у поза навчальний час за окремим графіком.

Консультація проводиться з метою отримання здобувачами відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та для пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування. Консультації проводяться протягом семестру та перед контрольними заходами.

- **Самостійна робота здобувчів.**

Самостійна робота здобувачів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Самостійна робота з навчальної дисципліни може включати різні форми, які визначаються робочою навчальною програмою, залежно від мети, завдань та змісту навчальної дисципліни, зокрема: опрацювання теоретичних засад прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до семінарських, практичних занять; підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; розв'язання і письмове оформлення практичних, методичних, термінологічних, тестових завдань; виконання індивідуальних завдань (написання реферату за заданою проблематикою; підготовка анотації наукової статті; написання курсової роботи; написання дипломної роботи) тощо.

- **Практична підготовка.**

Практична підготовка здобувачів є невід'ємною складовою процесу підготовки фахівців усіх спеціальностей і здійснюється на оснащених відповідним чином базах практики, а також підприємствах, організаціях та установах різних галузей економіки.

Метою практики є оволодіння здобувачами сучасними методами і формами організації праці в галузі майбутньої професії, формування та поглиблення, на базі одержаних знань професійних умінь і навичок, здатності прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах.

- **Контрольні заходи.**

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку в освітньому процесі та забезпечують визначення рівня досягнення завдань навчання і дозволяють коригувати, за необхідності, хід навчального процесу. Видами контролю є: поточний, модульний, підсумковий.

Поточний контроль здійснюється в формі опитування та перевірки результатів виступів на семінарських та практичних заняттях, експрес-контролю, виконання домашніх завдань, перевірки виконання самостійної роботи здобувачів тощо.

Модульний контроль виставляється на підставі оцінювання результатів знань здобувачів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий контроль здійснюється в формі семестрового контролю та державної атестації здобувачів.

Семестровий контроль охоплює форми контролю (семестровий екзамен або диференційований залік і є формою оцінювання результатів навчання на завершальному етапі вивчення дисципліни чи пройденої практики).

Екзамен – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння здобувачами теоретичного та практичного програмового матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо.

Залік – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння здобувачами навчального матеріалу з визначеної дисципліни і складається із зданих залікових змістових модулів, виконаних тестових завдань, ситуаційних робіт, тематичних рефератів тощо.

Атестація здобувачів здійснюється державною екзаменаційною комісією після завершення навчання на певному кваліфікаційному рівні і з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки до вимог освітньої (кваліфікаційної) характеристики. Форми та порядок проведення державної атестації визначається навчальним планом підготовки та локальними документами дирекції та кафедр.

Контроль успішності здобувачів здійснюється на основі накопичувальної системи оцінювання знань за 100-бальною шкалою.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відповідно до видів контролю набутих студентом знань та вмінь, 100-бальна шкала передбачає врахування поточних оцінок, підсумкових балів, балів за контрольну роботу, балів за індивідуальну роботу, а також екзаменаційних балів.

- **Поточний контроль знань** здобувачів під час проведення семінарських (практичних) занять здійснюється в аудиторії, в години, відведені для семінарських (практичних) занять згідно розкладу. Завдання контролю знань здобувачів під час проведення семінарських (практичних) занять зводяться до того, щоб: виявити обсяг, глибину і якість сприймання (засвоєння) матеріалу, що вивчається; визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення; виявити ступінь відповідальності здобувачів і ставлення їх до роботи; стимулювати інтерес здобувачів до предмета і їх активність у пізнанні.

Контроль знань студентів під час проведення семінарських (практичних) занять може відбуватись в наступних формах: детальний усний аналіз поставлених питань; вибіркоче усне опитування «з місця»; дискусійне обговорення питань; індивідуальне розв'язування практичних завдань, творчих, проблемних запитань чи завдань; фронтальне стандартизоване опитування за картками, тестами протягом 5-10 хв.; письмова (до 30 хв.) самостійна робота по варіантах тощо. Викладач в процесі проведення семінарських (практичних), лабораторних занять повинен поєднувати різні форми контролю, забезпечуючи опитування більшої кількості здобувачів, активізації уваги аудиторії здобувачів.

Виконання модульних контрольних робіт (МКР) здійснюється по завершенню вивчення навчального матеріалу даного модуля.

Критерії оцінки завдання модульної контрольної роботи, виходячи з максимальної кількості балів, передбачених за його виконання:

- всі бали передбачені для відповідного завдання (*відмінно*) ставляться в тому разі, коли: відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; здобувач впевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; здобувачів виявляють навички користування нормативним матеріалом і вміло застосовують його при відповідях; відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу.

- 2/3 балів передбачених для відповідного завдання (*добре*) ставиться в тому разі, коли: відповідь правильна, послідовна, логічна, але здобувач допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді; орієнтується в матеріалі; здобувач має навички користування нормативним матеріалом; допускає 3-4 недоліки.

- 1/2 балів передбачених для відповідного завдання (*задовільно*) ставиться в тому разі, коли: студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки; допускає 5-6 недоліків.

- від 1/4 до 1/10 балів у цілих числах (*незадовільно*) ставиться в тому разі, коли: здобувач виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки.

- 0 балів передбачених для відповідного завдання – ставиться коли здобувачів не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно. У випадку неявки здобувачів на повторне написання модульної контрольної роботи, за неї йому виставляється

- Контроль **індивідуальної роботи** може відбуватися під час

семінарських (практичних) занять, а також в поза навчальний час та оцінюється максимально в 5 балів. Основне завдання контролю: стимулювання самостійної роботи здобувачів протягом семестру, підвищення мотивації студентів до набуття знань та вмінь. Перелік індивідуальних (індивідуально-дослідних завдань) розробляється керівниками курсів із залученням викладачів, що ведуть семінарські заняття, та затверджуються на засіданні кафедри. Вони можуть включати: письмове обґрунтоване виконання практичних завдань, задач; складення списку бібліографічних джерел по заданій проблемі; формування схем, таблиць до відповідної теми; реферування наукових статей; аналіз судової практики з відповідних питань; анотація наукових поглядів по заданій проблемі; конспектування хрестоматійних джерел; аналіз нормативного регулювання (законів, підзаконних, відомчих актів) певного виду відносин та ін.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену чи заліку і є формою оцінювання результатів навчання на завершальному етапі вивчення дисципліни. Основна мета підсумкового семестрового контролю – встановлення сукупного змісту знань здобувачів за обсягом, якістю, глибиною і вміннями застосовувати їх у практичній діяльності з рахуванням всіх видів навчальних робіт. Екзамен оцінюється від 1 до 50 балів. Зміст питань, що виносяться на екзамен, форма та структура завдань та їх оцінювання визначається керівником курсу, затверджується на засіданні кафедри.

РОЗДІЛ 3.

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності 016 «Спеціальна освіта» за спеціалізацією 016.01 «Логопедія» здійснюється відповідно до навчальних планів, регламентується нормативними документами Міністерства освіти і науки України та внутрішніми документами Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Організація та навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника відбувається згідно з Положеннями університету оприлюдненими на сайті у розділі публічна інформація, документи <https://pnu.edu.ua/dokumenty/>.

Система планування освітнього процесу зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» за спеціалізацією 016.01 «Логопедія» здійснюється згідно з нормативною документацією: освітньо-професійних програм, навчального плану, навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів, силабусів. Викладачами розроблено всі супровідні документи освітніх компонентів.

Чітку систему організації навчання фахівців освітнього рівня «магістр» забезпечує графік освітнього процесу університету та факультету, а також робочі плани за ОП «Спеціальна освіта (логопедія)», які затверджуються кожного навчального року як для денної, так і заочної форм навчання.

Іншим документом, що регулює освітній процес, є розклад занять. При складанні розкладу деканат враховує динаміку працездатності здобувачів упродовж дня і тижня, рівномірно чергує різні види та форми занять, робить розклад стабільним. Такий підхід до складання розкладу дозволяє певною мірою забезпечити виконання дидактичних вимог щодо організації аудиторних занять і самостійної роботи здобувачів, підвищити рівень ефективності освітнього процесу.

Якість виконання індивідуальних планів роботи викладачами є належною; повнота виконання робочих планів і програм регламентується розкладом занять, контролюється завідувачем кафедри, деканом факультету та його заступником. Дані питання є предметом обговорення на засіданнях кафедри, науково-методичної комісії та радах факультету.

Навчально-методичну роботу, спрямовану на методичне забезпечення лабораторно-практичних робіт, самостійної та наукової роботи здобувачів, розробку і застосування прикладних комп'ютерних програм на ОП забезпечують Навчально-методична рада Педагогічного факультету і Навчально-методичні секції кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти.

З кожного освітнього компоненту навчального плану розроблено навчально-методичні комплекси, які становлять основу для якісної підготовки фахівців і відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України. До пакету навчально-методичного комплексу входять силабуси, тексти лекцій, плани практичних і лабораторних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи, питання

для самоконтролю, підсумкові тестові завдання, питання до заліків, програми екзаменів, комплексні контрольні роботи, програма підсумкової атестації тощо. При вивченні кожної із дисциплін застосовуються сучасні та інноваційні технології навчання, комп'ютерні програми тощо.

Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf> передбачає, що система оцінювання знань здобувачів з кожної навчальної дисципліни включає в себе поточний та семестровий контроль знань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських і практичних, лабораторних занять за допомогою оцінювання відповідей, письмових (самостійних) робіт та виконаних на комп'ютері завдань і має на меті перевірку знань здобувачів з окремих тем навчальної дисципліни та/або їхнього рівня підготовки до виконання конкретної практичної роботи.

Семестровий контроль здійснюється у формі екзамену або заліку. Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка визначається як сума оцінок за поточний контроль знань та залікової роботи. Порядок та система оцінювання передбачається у силабусах навчальних дисциплін.

Шкала оцінювання успішності з навчальної дисципліни, вивчення якої завершується заліком

Університетська	Національна	Шкала ЄКТС
90 – 100	зараховано	A
80 – 89		B
70 – 79		C
60 – 69		D
50 – 59		E
26 – 49	не зараховано	FX
1 – 25		F

Підсумковий семестровий контроль у формі екзамену проводиться у формі виконання письмових екзаменаційних завдань або тестових завдань в системі дистанційного навчання і моніторингу освітньої діяльності <https://cee.q.pnu.edu.ua/vkhid-2/>. На екзамен пропонують запитання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання, застосувати їх для вирішення практичних завдань. Оцінки виставляються в університетській шкалі та в національній шкалі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Шкала оцінювання успішності з навчальної дисципліни, вивчення якої завершується екзаменом

Університетська	Національна		ШкалаЄКТС
90 – 100	5	відмінно	A
80 – 89	4	добре	B
70 – 79			C
60 – 69	3	задовільно	D
50 – 59			E
26 – 49	2	незадовільно	FX
1 – 25			F

Контроль знань, умінь і навичок здобувачів за освітньо-професійною програмою «Спеціальна освіта (логопедія)» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта за спеціалізацією 016.01 Логопедія другого (магістерського) рівня вищої освіти проводиться на рівні: викладач – кафедра – деканат Педагогічного факультету – ректорат Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Концепція практичної підготовки здобувачів як важливої складової фахової підготовки в університеті ґрунтується на забезпеченні у освітньому процесі тісного зв'язку між теоретичною та практичною компонентами і спрямована на досягнення таких головних цілей:

- поглиблення та закріплення теоретичних знань, відпрацювання навичок і вмінь застосування фахових знань у конкретних педагогічних умовах;
- здійснення поетапного формування компетентностей відповідно до вимог Стандарту вищої освіти;
- сприяння формуванню особистості фахівця, патріота своєї держави, що керується загальнолюдськими цінностями;
- створення умов для здійснення здобувачами проєктної дослідницької діяльності;
- надання можливості здобувачам за час проходження практики проявити свої фахові якості й отримати пропозицію подальшого працевлаштування.

Порядок проведення практик регламентується розробленими випусковою кафедрою теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти програмами для проходження усіх видів практик. У програмах практики визначено мету, порядок організації, проведення та підведення підсумків практичної підготовки здобувачів. Практична підготовка здобувачів має створити умови для швидкої адаптації майбутнього випускника до практичної роботи. В процесі проходження практики здобувачі здійснюють збір матеріалів для підготовки звітної документації практики та проводять еспериментальну науково-дослідну

роботу. Методичні рекомендації з проведення практики, які розроблені викладачами, є основою для формування компетентностей щодо практичної діяльності та наукових пошуків і розробок.

Організація практик та контроль за їх проведенням покладається на завідувача відділу виробничої (навчальної) практики, завідувача випускової кафедри, факультетського керівника практики, керівництво базами практики.

Базами для проходження майбутніми фахівцями виробничих практик є Ресурсний центр зі спеціальної освіти та інклюзивного навчання, Навчально-реабілітаційний центр, ІРЦ, заклади дошкільної і загальної середньої освіти м. Івано-Франківська та областей України, що засвідчують укладені угоди. Терміни проведення практики визначаються навчальним планом за ОП «Спеціальна освіта (логопедія)».

Важливе значення для професійної підготовки фахівців має цілеспрямована науково-дослідницька робота. Задля вироблення у здобувачів дослідницьких умінь, а також з метою узагальнення, систематизації, поглиблення знань із фахових дисциплін навчальним планом передбачено підготовку, написання та захист магістерської роботи. Керують виконанням магістерської роботи провідні фахівці в галузі спеціальної освіти. Методичне забезпечення атестації здобувачів відображено в положенні про магістерські роботи https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/Polozhennia-pro-magisterski-roboty_nove.pdf

Розділ 4

Відомості про комплекс навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів

Система планування освітнього процесу за ОП відбувається з урахування вимог локальних нормативно-правових документів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/dokumenty/> . Викладами розроблено навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів. Всі вони пристосовані до особливостей і потреб регіону і зорієнтовані на Стратегію розвитку університету.

Організація освітнього процесу здійснюється згідно з графіком освітнього процесу та розкладу занять, які своєчасно розробляються на основі навчального плану.

Контроль за освітнім процесом здійснюється з боку завідувача кафедри, деканату педагогічного факультету, які забезпечують належний супровід освітнього процесу та моніторять процес виконання індивідуальних, робочих планів та оцінюють результати досягнутих успіхів за семестрову заліково-екзаменаційну сесію.

4.1. Інформація про забезпечення ОП програмами і базами для проходження практики

Професійно-педагогічна підготовка майбутніх фахівців за ОП, як складний і багатогранний процес, здійснюється упродовж усього періоду навчання здобувачів освіти у закладах вищої освіти (ЗВО). Згідно із Законом України «Про вищу освіту» практика у підготовці фахівців займає одне з провідних місць у навчальних планах та є органічною складовою єдиного освітнього процесу, психолого-педагогічної і методичної підготовки майбутніх фахівців зі спеціальної освіти, зокрема логопедів, передбачає безперервність, послідовність її проведення забезпечіє формування компетентностей які відповідають освітньому рівню ОР «Магістр».

Практична підготовка здобувачів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника здійснюється на основі Закону України «Про вищу освіту», наказу МОН України «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 8 квітня 1993 року № 93, Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах (затверджено наказом Міністерства освіти України від 02.06.1993 р. № 161) та відповідного локального положення університету <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyky-2023.pdf> .

Найважливішими *завданнями практики є:*

- ознайомлення здобувачів із системою роботи фахівців у різних освітніх і неосвітніх інституціях;
- встановлення та поглиблення зв'язку між теоретичними знаннями здобувачів із реальним освітнім процесом, формування умінь використовувати знання у процесі розв'язання конкретних корекційно-розвиткових завдань;
- прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці;

– формування загальних і фахових компетентностей, необхідних фахівцям в галузі логопедії;

□ формування у здобувачів психологічної готовності до майбутньої професійної діяльності;

– розвиток необхідних професійних та особистісних якостей, прагнення до професійного самовдосконалення через оволодіння сучасними знаннями та вміннями застосовувати їх у практичних ситуаціях;

– сприяти зростанню творчого потенціалу під час проведення науково-педагогічних досліджень, вивчення кращого досвіду роботи з особами з порушеннями мовлення, колег практиків, фахівців-консультантів ІРЦ; керівників системи логопедичної служби та ІРЦ;

– формування у здобувачів національно-патріотичних, інтелектуальних, моральних, естетичних та інших якостей, інтересу і любові до обраної професії, потреби в самоосвіті, вироблення творчого, навчально- і науково-дослідницького підходу до професійної діяльності.

Під час проходження практик здобувачів-практиканти *зобов'язані*: дотримуватися правил внутрішнього розпорядку роботи фахівця; виконувати завдання практики, передбачені робочою програмою; виявляти відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість, професійний такт і гуманність; виконувати завдання з практики та своєчасно подавати на перевірку необхідну документацію.

Особливість практики в тому, що здобувачі-практиканти пізнають реальні проблеми професійної діяльності логопеда, ознайомлюються зі змістом і обсягом роботи. Водночас, практика, як форма професійної підготовки у вищій школі, опирається на теоретичні знання з дисциплін загального і професійного циклу, забезпечуючи практичне пізнання закономірностей і принципів професійної діяльності, оволодіння способами їхньої організації. У процесі практики здійснюється не лише перевірка теоретичної та практичної підготовки здобувачів, а й створюються умови для розкриття їх потенційних можливостей як майбутніх логопедів. Практика тільки тоді є ефективним засобом підготовки до педагогічної діяльності, коли кожен здобувач-практикант прагне стати справжнім фахівцем, свідомо організовує процес самоосвіти, усвідомлює свою відповідальність за формування особистості людини.

Магістранти які навчаються на ОП «Спеціальна освіта (логопедія)» проходять наступні види практик:

– *Виробнича (логопедична) практика 4 тижні у I семестрі;*

– *Педагогічна (виробнича) практика в інклюзивно-ресурсних центрах 6 тижнів у II семестрі;*

– *Науково-педагогічна практика (виробнича) 4 тижні у III семестрі.*

Зміст і завдання практик. Зміст і завдання всіх практик визначає методист-керівник практики на основі програми практики. Базами для проведення **виробничої практики** є відповідні заклади та установи з яким

укладено угоди про співпрацю. Здобувачі можуть самостійно, з обов'язковим узгодженням із керівництвом Педагогічного факультету, обирати для себе місце проходження практики за майбутнім працевлаштуванням.

Контроль за проходженням практики. Контроль за роботою здобувачів під час практики здійснює факультетський керівник-методист практики, завідувач кафедри, яка забезпечує її проведення.

Згідно набраної суми балів виставляється оцінка у національній та ECTS шкалі оцінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
70–79	C	
60–69	D	задовільно
50–59	E	
26–49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–25	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики

4.2. Науково-дослідницька робота

Науково-дослідницька робота є обов'язковим компонентом освітньої програми для здобуття ОР «Магістр» з відповідної спеціальності і має на меті набуття магістрантом професійних навичок та умінь написання наукових робіт. *Предметом* практики є науково-дослідницька робота в галузі науки й освіти. Науково-дослідна робота тісно пов'язана із вивченням психології та педагогіки (загальної, дошкільної вікової і спеціальної), логопедії та інноваційних методик логокорекційної роботи, методології та методики наукових досліджень тощо. Науково-дослідницька робота майбутніх магістрів ґрунтується на дотриманні принципів доступності, науковості та послідовності, а саме на компетентностях отриманих при вивченні навчальних дисциплін загальної і професійної підготовки та самоосвіти за фахом тощо.

Метою науково-дослідницької роботи є оволодіння магістрантами сучасними методами наукових досліджень, формами організації праці в галузі їхньої майбутньої професії, формування у них на базі одержаних знань професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час роботи в реальних виробничих умовах, формування потреби систематично доповнювати свої знання та творчо застосовувати їх в практичній діяльності, систематизувати, закріпити і поглибити знання зі спеціальних дисциплін,

зібрати фактичний матеріал для виконання магістерської роботи, набути практичні професійні навички у науково-дослідницькій сфері, здобути досвід організаційної роботи в колективі.

Завданнями науково-дослідницької роботи є: оволодіння сучасною методологією наукового дослідження; закріплення компетентностей сформованих у процесі вивчення дисциплін за магістерською програмою; оволодіння сучасними методами добору, аналізу та обробки наукової інформації; оволодіння уміннями викладати здобуті результати у вигляді звітів, публікацій, доповідей; формування уявлень про цифрові інформаційні технології; формування навичок самоосвіти і самовдосконалення, сприяння активізації проєктної діяльності.

Процес науково-дослідницької роботи спрямовується на формування таких компетентностей:

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (в логопедії).

Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Здатність моделювати та скеровувати освітній та реабілітаційний процес у закладах спеціальної, дошкільної, загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням, навчально-реабілітаційних центрах, інклюзивно-ресурсних центрах та встановлювати стосунки з суб'єктом комунікації.

Організація науково-дослідницької роботи магістрантів відбувається у співпраці з науковим керівником і складається з наступних етапів: формування індивідуального графіку проходження науково-дослідницької роботи; діяльності здобувачів відповідно до програми науково-дослідницької роботи, яка передбачає участь у науково-практичних конференціях; написання статті та/або тез по темі магістерської роботи; виконання індивідуального завдання; оформлення звітної документації про проходження науково-дослідницької роботи і його Perezунтування на підсумкових конференціях.

Підсумки науково-дослідницької роботи впродовж семестру обговорюються на засіданні кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти. Загальна форма звітності здобувачів – це подання письмового звіту про стан роботи над магістерським дослідженням та відгук керівника.